

Voor Doesjka en Matthijs

inhoud & legenda

- 1 Steppezebra > 8
- 2 Zuidelijke karmijnrode bijeneter > 10
- 3 Baobab > 12
- 4 Savanneolifant > 14
- 5 Fitis > 16
- 6 Monnikskraanvogel > 18
- 7 Groene zeeschildpad > 20
- 8 Kokospalm > 22
- 9 Lederschildpad > 24
- 10 Rosse kolibrie > 26
- 11 Stepperoller > 28
- 12 Cactusuil > 30
- 13 Monarchvlinder > 32

- 14 Rotgans > 34
- 15 IJsbeer > 36
- 16 Poolvos > 38
- 17 Sneeuwuil > 40
- 18 Beloega > 42
- 19 Grijze walvis > 44
- 20 Zuidpooljager > 46
- 21 Keizerspinguïn > 48
- 22 Noordse stern > 50

- 23 Rendier > 52
- 24 Kleine zwaan > 54
- 25 Paardenbloem > 56
- 26 Wolf > 58
- 27 Grote klit > 60
- 28 Koekoek > 62

Alles beweegt

Overal op aarde zijn dieren en planten in beweging: ze zijn op weg naar een plek waar voldoende voedsel en water is, een plek waar ze hun jongen veilig groot kunnen brengen, een plek om te ontkiemen. Ze vliegen, zwemmen, zweven en lopen enorme afstanden.

Soorten migreren om allerlei redenen. Veel dieren trekken naar een kouder of juist een warmer klimaat om hun jongen te krijgen. Soms gaan dieren op reis om eten te vinden. Ze reizen naar waar het lekkerste gras groeit, waar water ontspringt of waar veel prooien te vinden zijn. En planten reizen ook: ze laten hun zaadjes los zodat ze op de wind op reis kunnen gaan. Sommige landen op een goede plek en beginnen daar te groeien.

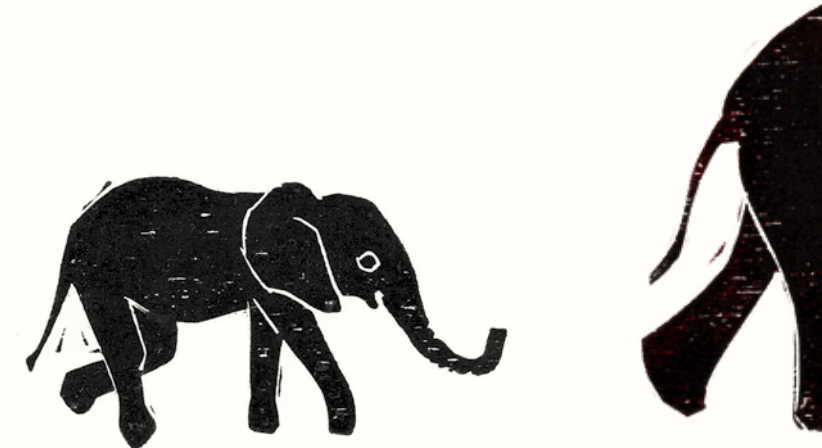
Dieren hebben zich in de loop van duizenden jaren aangepast aan de reis die bij hun soort hoort, en hebben de route van ouder op kind doorgegeven. De reizen in dit boek zijn voorbeelden. Er bestaan nog veel meer routes. Soms nemen de dieren een andere weg. Als het stormt passen vogels hun vlucht aan. Olifanten lopen om een nieuwe snelweg heen.

Zo'n lange reis is dus best gevaarlijk. Soorten die migreren zijn al kwetsbaar, en veranderingen om hen heen kunnen grote gevolgen

hebben. De aarde wordt elk jaar iets warmer, dat noemen we klimaatverandering. En klimaatverandering beïnvloedt de trektocht. Het heeft gevolgen voor de seizoenen die de reis bepalen, voor het ijs, het weer, het voedsel onderweg en nog veel meer. Sommige soorten zullen misschien uitsterven door deze veranderingen. Andere passen zich aan.

Ook mensen migreren. Misschien ben je wel eens verhuisd. Maar mensen moeten soms ook vluchten uit hun land. De reis is dan lang en soms gevaarlijk, maar als het nieuwe land een veiligere plek is voor de kinderen, is het verstandig om te gaan. Zoals de seizoenen dieren dwingen op reis te gaan, zo kunnen oorlogen mensen dwingen op reis te gaan. Verandering betekent dan overleven.

Migratie is zo oud als de wereld. Dit boek neemt je mee op reis, de hele wereld over. Alles beweegt. En dat zal altijd zo zijn.

1

steppezebra

Equus quagga

Door Tanzania
1000 kilometer

Steppezebra's zijn bijna altijd op reis. Wanneer de savanne dor en droog wordt, trekken de zebra's verder, op zoek naar groen grasland en water. Elk jaar trekken honderdduizenden zebra's door Tanzania.

Tijdens het regenseizoen groeit er weer vers jong gras en komen de zebra's tot stilstand. Voor even maar: twee maanden. Daarna begint de reis opnieuw.

2

zuidelijke karmijnrode bijeneter

Merops nubicoides

Van Tanzania naar Zimbabwe
1800 kilometer

De zuidelijke karmijnrode bijeneter is een trekvogel. Elk jaar vliegt hij van Tanzania naar Zimbabwe. Daar maakt hij zijn nest in een holletje aan de oever van een rivier. In november begint het water in de rivier te stijgen. Dan is de vogel klaar met broeden en vliegt hij nog verder naar het zuiden. De bijeneter eet – je raadt het al – bijen en is immuun voor bijensteken. Bang is hij niet: deze vogel houdt van rook en vuur. Als er brand is, vliegt hij langs de rand van het brandende veld. Daar wacht hij op sprinkhanen die het vuur ontvluchten.

